

SINTEZA

la proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege cu privire la evidența rețelelor edilitare
(Număr unic 517/AGCC/2024)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Finanțelor <i>(nr. 07/5-03/228/981 din 24.06.2024)</i>	1	La art.15 alin.(1) din Capitolul III este prevăzut că „Cheltuielile pentru crearea Registrului rețelei edilitare, sunt suportate pe seama mijloacelor financiare din bugetul de stat, precum și a altor surse legale”. În acest sens, Capitoul V Fundamentarea economico-financiară din Nota informativă la proiect urmează a fi completat cu informația aferentă mijloacelor financiare necesare creării sistemului informațional și sursa de acoperire a acestora.	Se acceptă A fost completată Nota informativă
Congresul Autorităților Locale din Moldova <i>(nr. 235 din 27 iunie 2024)</i>	1.	Propuneri la proiectul de lege. În art. 2 (<i>Noțiuni principale</i>) este necesară instituirea și reglementarea noțiunilor, în înțelesul proiectului, de: „terți”, „administratorul rețelei”, „titulari de drepturi”, „încadrarea datelor” (<i>către punctul unic, prin servicii de rețea</i>), termenii cărora sunt utilizați în proiect, fără a avea o claritate privind semnificația lor.	Se acceptă parțial. Unele noțiuni propuse se regăsesc în alte acte normative
	2.	2. În art. 3 (<i>Scopul evidenței rețelelor edilitare (2) Persoanele care desfășoară activități de excavare a pământului, sunt obligate să-și coordoneze activitățile cu titularii drepturilor asupra rețelelor edilitare, care grevează terenul menționat</i>) considerăm necesară substituirea sintagmei „de excavare a pământului” cu sintagma „de construcție, reconstrucție sau excavarea solului în zonele de protecție a rețelelor edilitare”. Menționăm, că acest articol, care are titlul „ <i>Scopul evidenței rețelelor edilitare</i> ” nu conține și scopul „înregistrării drepturilor titularilor asupra rețelelor edilitare” !	Precizare. Nu este registru în care se înregistrează dreptul
	3.	În art. 7 (<i>Atribuțiile entităților publice. (1) Entitățile publice, în limitele prezentei legi, creează și asigură actualizarea datelor și meta datelor privind rețelele edilitare și integrarea acestora în Registrul de evidență a rețelelor edilitare. (2) În vederea realizării evidenței rețelelor edilitare, entitățile publice exercită următoarele atribuții: a) participă la elaborarea și implementarea politicii de stat privind evidența rețelelor edilitare în limita competenței și în condițiile legii; d) asigură accesul entităților publice sau al terților la seturile și la serviciile de date privind rețelele edilitare</i>) cuvintele „entitățile publice” urmează a fi substituite cu cuvintele „instituțiile publice autonome, persoanele juridice de drept privat care prestează serviciile publice prin rețelele edilitare”. Avem rezerve că va fi posibilă realizarea acestei sarcini, în lipsa cadrului normativ adecvat și în lipsa Softului informațional „Registrul rețelelor edilitare” aprobat.	SIA RERE deja se elaborează din contul PÎEF
	4.	În art. 10 (<i>Registrul de evidență al rețelelor edilitare. (2) Registrul se instituie pe baza evidențelor rețelelor edilitare stabilite și menținute de către proprietarii acestora, pentru fiecare tip de rețea edilitară; (4) Setul de date descriptive a registrului este format din lista rețelelor care conține: d) denumirile UAT de nivel II în care s-a construit rețeaua</i>) utilizarea cuvântului „proprietarii” este inadecvată în această normă. Evidențele primare sunt inițiate și menținute de către instituțiile publice autonome, persoanele juridice de drept privat care prestează serviciile publice prin rețelele edilitare. La lit. d) din alin. (4) art. 10 urmează a fi completat cu textul referitor și la UTA Găgăuzia.	Se acceptă

		d) rețelele de canalizare; e) rețelele de termoficare; f) rețelele de comunicații electronice; g) rețelele sistemelor hidroameliorative.”; Alin. (4) urmează a fi exclus.	
	4.	La Capitolul IV: La alin. (8) este stabilit că „Înregistrarea rețelei edilitare și a drepturilor asupra acestuia se confirmă printr-un certificat”. Prevederile respective generează un act permisiv. De menționat că, în conformitate cu prevederile art. 4, alin. (2) din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător „Autoritățile emitente sînt în drept, în limita atribuțiilor prevăzute de lege, să solicite/să elibereze și să invoce persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător și/sau angajaților acestora doar actele permise stabilite în Nomenclatorul actelor permise, expus în anexa nr. I”, iar potrivit art. 4, alin.(3) din legea prenotată „un act permisiv poate fi invocat și/sau aplicat doar după includerea sa în Nomenclatorul actelor permise și în portalul guvernamental unic al serviciilor publice”.	S-a redactat
	5.	La art. 11, alin. (2) se menționează că posesorul Registrului efectuează controlul extern privind ținerea Registrului, iar la art.17, alin. (1) se menționează că Controlul intern se efectuează de către posesorul Registrului. Controlul extern privind crearea, ținerea, reorganizarea și lichidarea Registrului se exercită de către autoritatea administrației publice abilitată prin lege. Respectiv, prevederile proiectului de lege necesită a fi aduse în concordanță prin substituirea la art. 11, alin. (2) a cuvîntului „extern” cu cuvîntul „intern”.	S-a redactat
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (nr. 3744 din 16.07.2024)	1	Asupra proiectului de Lege: La art. 2, în vederea uniformizării terminologiei utilizate în alte acte normative, noțiunea de „rețele edilitare” urmează a fi ajustată în conformitate cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, potrivit căroră „rețele edilitare (ingineresti)” – semnifică „ansamblu de conducte, instalații, canale, cabluri (subterane, supraterane și/sau aeriene) care sunt amplasate pe un anumit teritoriu și/sau în cadrul construcțiilor și care sunt destinate pentru asigurarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, furnizării energiei electrice și termice, a gazelor naturale, a serviciilor de comunicații electronice etc”.	Se acceptă
	2	La art. 5 alin. (3), pentru interpretarea și aplicarea corectă a normelor expuse, în conformitate cu art. 51 alin. (6) și (7) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, propunem divizarea alineatului mai întîi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rîndul lor, punctele vor fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză.	Se acceptă
	3	La art. 7 alin. (2) lit. d), în vederea înlăturării discrepanțelor și neclarităților, propunem clarificarea statutului și rolului subiecților implicați în realizarea atribuțiilor descrise, ori redacția actuală a normei propuse de autor reglementează că entitățile publice asigură accesul unor entități publice, fără a specifica categoria lor.	Este noțiunea de entitate publică
	4	La art. 12 alin. (2), sintagma „Autoritățile publice responsabile” se va substitui cu cuvintele „Deținătorul Registrului”, ori accesul la Registru și furnizarea informației din el, se realizează de către deținătorul lui.	Se acceptă S-a redactat
Inspectoratul Național pentru		Susține fără obiecții și propuneri	Se acceptă

Supravegherea Tehnică (nr. 3495/24 din 08.07.2024)			
Ministerul Energiei (nr. 10-1914 din 18.07.2024)	1	La Capitolul I art. 1, propunem a fi revăzut sub aspect redacțional domeniul de aplicare a legii considerând necesitatea de a prevedea expres domeniul de reglementare și separat scopul proiectului de Lege.	Se acceptă S-a redactat
	2	La Capitolul I art. 2, la noțiunea de „ <i>entitate publică</i> ” nu este clar ce înseamnă „ <i>instituția publică</i> ” și cine anume cade sub noțiunea în cauză. Mai mult, această noțiune este utilizată în Legea integrității nr. 82/2017, astfel propunem revizuirea acesteia în proiect. Totodată, subliniem că, în procedura de avizare este proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea legii privind instituțiile publice, iar art. 3 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative statuează că, actul normativ trebuie să se integreze ierarhic în cadrul normativ în vigoare. La Capitolul I art. 2, propunem excluderea noțiunii de „ <i>rețele edilitare</i> ” din proiect, din motivul că, noțiunea respectivă este definită în art. 3 din Codul urbanismului și construcțiilor. La Capitolul I art. 2, la noțiunea de „ <i>zonă de protecție a rețelei edilitare</i> ”, propunem completarea după cuvintele „ <i>de exploatare</i> ” cu cuvintele „ <i>de reparație și de reconstrucție</i> ”, pentru a aduce în concordanță cu noțiunile utilizate în legislația sectorială aferentă sectoarelor energeticii. La Capitolul I art. 2, propunem completarea cu o noțiune nouă, în sensul prezentului proiect de Lege, după cum urmează: „ <i>Operator de sistem – întreținere, titular de licență, care dispune de rețele edilitare, îndeplinește funcții și este responsabil de exploatarea, întreținerea, modernizarea, inclusiv retehnologizarea și dezvoltarea rețelelor edilitare în anumite zone, precum și de asigurarea capacității rețelelor edilitare lor de a satisface pe termenul lung un nivel rezonabil</i> ”.	Se acceptă Se utilizează noțiunea reeșind din tematica actului normativ S-a modificat conform codului urbanismului și construcțiilor Se acceptă În proiectul de lege nu este noțiunea de operator de sistem
	3	La Capitolul I art. 3 alin. (1), propunem completarea cu lit. D) cu următorul conținut: „d) protecția rețelelor edilitare”.	Se acceptă
	4	La Capitolul I art. 3 alin. (2), propunem substituirea cuvintelor „ <i>de excavare a pământului</i> ” cu cuvintele „ <i>de construcție/reconstrucție</i> ”, pentru asigurarea protecției și funcționării fiabile a rețelelor edilitare, în vederea evitării punerii în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului, inclusiv prin reglementarea unor interdicții și restricții privind regimul construcțiilor, efectuarea lucrărilor și accesul persoanelor în zonele de protecție a rețelelor edilitare. La Capitolul I art. 3 alin. (2), propunem după cuvintele „ <i>să coordoneze activitățile cu</i> ” completarea cu cuvintele „ <i>operatorii de sistem, unitățile termoelectrice</i> ”, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1104/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, Hotărârii Guvernului nr. 514/2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice și Hotărârii Guvernului nr. 876/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor termice.	Se acceptă S-a redactat
	5	La Capitolul I art. 3, propunem completarea cu alin. (3) și (4) cu următorul conținut: „(3) <i>Autoritățile publice locale vor consulta datele cu privire la rețelele edilitare înainte de eliberarea actelor permissive și/sau adoptarea deciziilor cu privire la terenuri</i> ”. „(4) <i>Autoritățile publice nu vor elibera acte de autorizare a lucrărilor și construcțiilor în zonele de protecție a rețelelor edilitare, decât după prezentarea acordului scris în acest sens al titularilor drepturilor asupra rețelelor edilitare care grevează terenurile și/sau construcțiile</i> ”.	S-a redactat
	6	La Capitolul I art. 5 alin. (3) lit. a), propunem utilizarea următoarelor noțiuni: „linii electrice de tensiune înaltă, medie și joasă, stație electrică, echipament și utilaj de transformare și de comutare,	S-a modificat

	instalații auxiliare, care servesc la transportul și distribuția energiei electrice”, pentru a alinia noțiunile utilizate în textul Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. La Capitolul I art. 5 alin. (3) lit. a) propunem expunerea textului, după cum urmează: <i>„a) rețelele electrice;</i> <i>Sistemul trebuie să furnizeze toate informațiile privind:</i> <i>i. liniile electrice de transport, aeriene și/sau în cablu în funcție de tensiune;</i> <i>ii. liniile electrice de distribuție, aeriene și/sau în cablu în funcție de tensiune;</i> <i>iii. stațiile electrice cu instalații de distribuție, posturile de transformare;</i> <i>iv. instalațiile de racordare;</i> <i>v. rețelele electrice de iluminat public.”</i>	
7	La Capitolul I art. 5 alin. (3) lit. b), propunem expunerea textului conform nomenclatorului tehnic aprobat, după cum urmează: <i>„Sistemul informațional al rețelelor edilitare trebuie să furnizeze toate informațiile privind:</i> <i>1) Rețele de transport al gazelor naturale:</i> <i>i. Conductele magistrale de gaze naturale cu ramificații și conductele paralele, armătura de închidere și de reglare, trecerile peste obstacole naturale și artificiale, ansamblurile de conectare a stațiilor de comprimare, ansamblurile de lansare și recepție a dispozitivelor de curățare și diagnosticare, colectoarele de condensat;</i> <i>ii. Instalațiile de protecție electrochimică a conductei de gaze naturale împotriva coroziunii, inclusiv câmpurile anodice, liniile de legătură tehnologică prin cablu cu puncte de amplificare și pilonii sistemelor de radiocomunicații;</i> <i>iii. Stațiile de radioreleu cu piloni, sistemele de antene, construcțiile de baraj cu echipament, îngrădirile;</i> <i>iv. Liniile de transport al energiei electrice, instalațiile de alimentare cu energie electrică a obiectelor rețelelor de transport al gazelor naturale;</i> <i>v. Construcțiile împotriva eroziunii solurilor și de protecție a conductei de gaze naturale;</i> <i>vi. Trecerile de-a lungul traseului conductei de gaze naturale și trecerile la nivel peste conducta de gaze naturale, drumurile permanente, piste pentru elicoptere amplasate de-a lungul traseului conductei de gaze naturale și căile de acces spre ele, indicatoarele de identificare a amplasării conductei de gaze și a cablurilor de legătură tehnologică, indicatoarele de semnalizare la intersectarea conductelor de gaze naturale și a cablurilor de legătură tehnologică cu căile navigabile interne;</i> <i>vii. Stațiile de comprimare și stațiile de predarea gazelor;</i> <i>viii. Depozitele de stocare;</i> <i>ix. Stațiile de alimentare a autovehiculelor cu gaze naturale comprimate;</i> <i>x. Stațiile de măsurare a gazelor naturale.</i>	S-a modificat

	2) <i>Rețele de distribuție a gazelor naturale:</i> i. <i>Conductele de gaze naturale exterioare interrurale și în raza localităților, subterane, terestre, supraterane și subacvatice, cu robinete de închidere aferente;</i> ii. <i>Stațiile de reglare a presiunii gazelor naturale (SRG), stațiile de reglare a presiunii gazelor naturale de tip bloc (SRGB);</i> iii. <i>Posturile de reglare a presiunii gazelor naturale (PRG), inclusiv posturile de reglare-măsurare (PRMG) și punctele de măsurare comercială sau tehnologică a gazelor naturale;</i> iv. <i>Mijloace de protecție electrochimică contra coroziunii conductelor de gaze subterane și recipientelor din oțel, inclusiv câmpurile anodice;</i> v. <i>Stațiile de evidență și măsurare a consumului de gaze naturale (SMG), în limitele presiunilor de lucru conform sistemelor de distribuție a gazelor;</i> vi. <i>Instalațiile de gaze industriale, tehnologice și agricole;</i> vii. <i>Instalațiile de gaze ale centralelor electrotermice și termice;</i> viii. <i>Conductele de gaze naturale interioare cu robinete de închidere aferente.”</i>	
8	La Capitolul I art. 5 alin. (3) lit. e), propunem substituirea denumirii „ <i>rețele de termoficare</i> ” cu „ <i>rețele termice</i> ”, conform Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.	Se acceptă
9	La Capitolul I art. 5 alin. (3) lit. e) pct. i), propunem substituirea cuvintelor „ <i>conducte magistrale</i> ” cu cuvintele „ <i>rețele termice primare</i> ”.	S-a redactat
10	La Capitolul I art. 5 alin. (3) lit. e) pct. ii), propunem substituirea cuvintelor „ <i>rețeaua de distribuție</i> ” cu cuvintele „ <i>rețele termice secundare</i> ”.	S-a redactat
11	La Capitolul I art. 5 alin. (3) lit. e) pct. iii) și pct. iv), propunem reformularea acestora în vederea evitării interpretărilor eronate și expunerii mai clare a ideii autorului.	S-a redactat
12	La Capitolul I art. 5 alin. (4), propunem completarea cu o caracteristică tehnică „ <i>distanța zonei de protecție</i> ”.	S-a redactat
13	La Capitolul I art. 5 alin. (4) lit. a), propunem substituirea cuvintelor „ <i>tensiunea de linie</i> ” cu cuvintele „ <i>clasa de tensiune a liniei</i> ”.	S-a redactat
14	La Capitolul I art. 5 alin. (4), propunem completarea cu literă nouă care să cuprindă prevederi privind rețelele termice.	S-a redactat
15	Având în vedere că, Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru urmează a fi implicată nemijlocit în activitatea ce ține de evidență, disponibilitatea datelor privind rețelele edilitare create de entitățile publice și de terți, Registrul de evidență a rețelilor edilitare, la art. 6, recomandăm includerea atribuțiilor Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru.	S-a redactat
16	La Capitolul II art. 9 alin. (2), propunem explicarea cine sunt „ <i>entitățile publice responsabile pentru rețele edilitare</i> ” care vor finanța activitățile ce țin de crearea datelor în format digital, de menținerea și dezvoltarea serviciilor de rețea și partajarea lor, precum și recuperarea acestor cheltuieli.	S-a redactat noțiunea de entitate
17	La Capitolul II art. 9, propunem completarea cu alin. (3) cu următorul conținut: „ (3) <i>Autoritățile de reglementare vor asigura recuperarea costurilor aferente evidenței rețelilor edilitare pentru titularii de licențe a căror activitate este reglementată</i> ”, astfel de propunere va asigura	Se acceptă

		recuperarea, prin tarife și prețuri reglementate, a costurilor pe care le vor suporta titularii de licențe legate de evidența rețelelor edilitare puse în sarcina titularilor de licențe respectivi. Totodată, prevederea corespunde actelor normative sectoriale care prevăd recuperarea, prin tarife și prețuri reglementate, a unor astfel de costuri care sunt impuse de lege entităților reglementate.	
18		La Capitolul III propunem numerotarea corespunzătoare a alineatelor, totodată art. 10 alin. (4) lit. a), propunem excluderea cuvintelor „sau proiect”, datorită faptului că, obiectele construite și puse în funcțiune sunt supuse înregistrării, obiectele aflate în procesul de proiectare pot să nu fie implementate.	Se acceptă
19		La Capitolul III art. 10 alin. (4) lit. f), propunem substituirea textului „lungimea rețelei construite” cu cuvintele „parametrii obiectivului”.	Se acceptă
20		La Capitolul III art. 10 alin. (4) lit. g), atragem atenția că, există numeroase cazuri când rețelele edilitare au fost construite acum 50-60 ani, astfel, propunem menționarea acțiunilor suplimentare cu privire la setul de documente prevăzute, în cazul în care actele necesare pentru rețele edilitare existente sunt în stare nesatisfăcătoare, cu deteriorări grave în rezultatul uzurii, utilizării prelungite sau dispărute și cazurilor expuse la Capitolul IV pct. (6).	Urmează să fie asigurată conformitatea actelor
21		La Capitolul III art. 10 alin. (4) lit. d) și lit. e), propunem substituirea abrevierii „UAT” cu sintagma „unități administrativ-teritoriale”.	Se acceptă
22		La Capitolul III art. 10 alin. (4) lit. i), propunem substituirea cuvintelor „proiecte de execuție” cu textul „extras din proiecte de execuție în care se regăsesc caracteristicile principale ale rețelei edilitare”, din motiv că, proiectele de execuție sunt confidențiale și aparțin cu drept de autor.	Se acceptă
23		La Capitolul III art. 14, propunem completarea cu alin. (4) cu următorul conținut: „(4) Datele privind condițiile tranzacției și copiile de pe actele justificative care au servit drept temei pentru înregistrarea drepturilor asupra obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară se eliberează numai titularilor de drepturi indicați în act sau participanților la tranzacție, reprezentanților acestora, de asemenea instanțelor de judecată, organelor procuraturii, organelor de urmărire penală, Serviciului de Informații și Securitate, executorii judecătorești, lichidatorilor și administratorilor de insolvabilitate, organelor cu atribuții de control, care au obligația să justifice scopul prelucrării datelor cu caracter personal în conformitate cu Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. Dacă actul justificativ este un document electronic având o semnătură electronică avansată, la solicitare poate fi eliberată o copie pe suport de hârtie a acestuia, care se autentifică de către registrator și conține mențiunea că este o copie a documentului electronic”.	Se acceptă
24		La Capitolul IV, propunem de a atribui textului numărul articolelor și denumirile acestora, totodată cu indicarea numerotării consecutive pe parcursul textului ulterior.	Se acceptă
25		La Capitolul IV pct. 1), propunem substituirea cuvântului „subpunct” cu cuvântul „alineat”.	Se acceptă
26		La Capitolul IV, este descrisă procedura de înregistrare primară la cerere a rețelelor edilitare, însă la pct. 1 din Capitolul IV, autorul invocă condiția înregistrării la cerere de către registrator, astfel propunem explicarea modalității prin care proprietarul rețelei edilitare poate crea, acumula, prelucra, sistematiza și cum urmează a fi păstrate datele și transmise pentru a fi înregistrate în Registru. Propunem indicarea actelor ce certifică faptul că, proprietarul rețelei edilitare poate asigura crearea, acumularea, prelucrarea, sistematizarea, păstrarea datelor. Tot aici, dacă înregistrarea primară a rețelei edilitare poate fi desfășurată în alt mod, decât la cerere, acesta urmează a fi prevăzut într-un capitol separat.	S-a redactat

	27	La Capitolul V art. 15, propunem după cuvintele „ <i>autorități publice</i> ” de completat cu textul „ <i>persoană juridică care prestează servicii publice</i> ”.	Se acceptă
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (nr. 2024 LPL-2131 din 15.07.2024)	1	1) Obiecții argumentate și explicite pe marginea cărora trebuie să se ajungă la un acord: Cu titlu de obiecție generală, observăm că proiectul de Lege conține un șir de reglementări specifice unui sistem informațional, cum ar fi de exemplu: reglementarea proprietarului, posesorului, deținătorului Registrului de evidență a rețelelor edilitare, schimbul de date, finanțarea, controlul ținării Registrului. Aceste norme, în opinia Ministerului, urmează a fi reglementat la nivel de act normativ al Guvernului, avînd la bază Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate. Proiectul de lege ar urma să se limiteze doar la acelea norme care nu au ca bază un alt act normativ - norme generale primare. În pofida faptului că autorul proiectului invocă că implementarea Legii nr. 150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară se confruntă cu dificultăți, acesta nu a exemplificat care anume norme împiedică implementarea legii și în ce măsură aceste norme determină abrogarea legii, dar nu modificarea ei. În textul proiectului de lege se observă că sfera noțiunii de „obiect de evidență” este identică cu sfera noțiunii de „rețea edilitară”, ceea ce din perspectiva logicii formale, încalcă principiul „<i>entia non sunt multiplicanda praeter necessitatem</i>” (entitățile nu trebuie înmulțite peste necesitate) (Briciul lui Ockham). Astfel, considerăm necesar de a se renunța la noțiunea de „obiect de evidență”. La articolul 2: definiția noțiunii de „rețele edilitare” nu este clară, întrucît genul proxim „utilități tehnice” nu este definit în textul proiectului, precum și nu a fost identificat în alte acte normative. Prin urmare, considerăm necesar fie reconsiderarea definiției noțiunii „rețele edilitare”, fie definirea noțiunii de „utilități tehnice”. La articolul 3 alineatul (2), observăm că obligația de coordonare a lucrărilor de excavare cu titularii drepturilor asupra rețelelor edilitare, nu se încadrează în obiectul de reglementare a legii (articolul 1) care se rezumă la colectarea, păstrarea, furnizarea de date cu privire la zonele edilitare. Prin urmare, autorul proiectului urmează fie să extindă obiectul de reglementare a proiectului de lege la regimul juridic al rețelelor edilitare prin reglementarea raporturilor între proprietarii acestor rețele și terți, fixarea drepturilor și obligațiilor terților în raport cu proprietarii, mijloacele de asigurare a respectării drepturilor, fie renunțarea la norma dată și circumscrierea textului legii doar la reglementări necesare colectării și furnizării datelor legate de rețelele edilitare. Obiecție valabilă și pentru articolul (fără număr) alineatul (13), din Capitolul IV, care reglementează consecințele juridice ale înregistrării, care, de fapt, nu sunt clare din textul proiectului. La articolul 5 și articolul 11, ambele articole sunt dedicate subiecților Legi. În opinia Ministerului, conținutul acestora urmează a fi unificat pentru a respecta structura actelor normative. La articolul 5 alineatul (3), după cum s-a menționat, legile sunt acte normative de maximă generalitate. Or, enumerare elementelor sistemelor informaționale ale rețelelor edilitare știrbește din caracter general al viitoarei Legi. Mai mult ca atît, inserarea acestora în lege, va face dificil, ulterior, ajustarea sau completarea rapidă a reglementărilor cu elemente noi. Din aceste considerente, apreciem necesar de exclus prevederile cu privire la conținutul sistemelor informaționale.	Se indică în lege Este în nota informativă S-a redactat S-a redactat S-a redactat Se acceptă S-a redactat

		La articolul 6, observăm că, nemijlocit, Guvernul nu are atribuții de elaborare a programelor și actelor legislative. Acestea atribuții sunt exercitate de către Ministere și alte autorități administrative centrale. A se consulta în sensul invocat articolul 5 și 6 din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern.	S-a redactat
		La articolul 12 alineatul (1) nu este clar prin ce trebuie să se materializeze „obligația de susținere” a procesului de creare și ținere a Registrului. În opinia Ministerului, norma urmează a fi dezvoltată pentru a asigura certitudinea obligației impuse prin lege.	S-a redactat
		Prevederile articolul 15 alineatul (3) din Capitolul III sunt similare prevederilor articolului 15 alineatul (2) din Capitolul V. Prin urmare, autorul proiectului urmează să revadă conținutul acestor prevederi pentru a evita repetiția normelor.	S-a redactat
		La articolul 17 alineatul (2), nu este clar care este organul de control extern al ținării Registrului.	S-a redactat
	2	Propuneri care poartă caracter de recomandare: La articolul 2: noțiunea de „entitate publică”, ținând cont de prevederile articolului 6 subpunctul 5), propunem completarea, după cuvântul „responsabilă”, cu cuvintele „de evidență”, întrucât fără această precizare s-ar deduce că entitățile publice sunt responsabile nemijlocit de rețelele edilitare, care de fapt pot aparține cu drept de proprietate persoanelor fizice sau juridice. La articolul 3 alineatul (2), propunem substituirea termenului „pământului” cu termenului „solului”.	Se acceptă Se acceptă
Ministerul Mediului (nr. 13-05/1912 din 05.07.2024)	1	Potrivit art. 14 din proiect, „Registrul și datele conținute în acesta sunt publice”, iar art. 15 alin (1), prevede că „accesul pentru vizualizarea și căutarea informației din Registru este disponibil publicului cu titlu gratuit”, totodată în conformitate cu alin. (4) al aceluiași articol „accesul la informația privind rețelele edilitare îl au persoanele și autoritățile care justifică scopul prelucrării informației în cauză”, ceea ce creează confuz, context în care considerăm oportun de a specifica ce informație din Registru este disponibilă spre consultare/vizualizare oricărei persoane și în ce cazuri e necesară justificarea scopului prelucrării informației.	S-a redactat
Cancelaria de Stat (nr. 30-69-7487 din 8 iulie 2024)	1	La art. 1 din proiect se va exclude cuvântul „scopul”, or articolul menționat reglementează domeniile de aplicare a legii.	S-a redactat
	2	La art. 2 noțiunea de „entitate publică”, inclusiv cea de „instituție publică autonomă”, urmează a fi revizuită și ajustată în corespundere cu prevederile Legii nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, care reglementează sistemul autorităților administrației publice. Atribuțiile Guvernului și ale „entităților publice” stabilite la art. 6 și, respectiv, la art. 7 din proiect, vor fi reconsiderate prin prisma prevederilor Legii nr. 136/2017 cu privire la Guvern și ale Legii nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate. În acest context, evidențiem că în proiect sunt utilizate noțiunile <i>entități publice, autoritățile administrației publice, autorități publice responsabile</i> , care creează confuzii. Respectiv, terminologia utilizată în proiectul de lege va fi unificată pentru a atribui o claritate normelor stabilite.	Se regăsește în mai multe acte normative. Se utilizează ca noțiune reeșind din tematica actului normativ S-a redactat
	3	La art. 10 alin. (4) lit. d) și lit. e) din proiect cuvintele „de nivelul II” și, respectiv, „de nivelul I” se vor substitui cu cuvintele „de nivelul al doilea” și, respectiv, <i>de nivelul întâi</i> ”, în corespundere cu prevederile art. 1 din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală.	Se acceptă
	4	Cu referire la art. 6 alin. (4) din proiect, remarcăm că organizarea controlului și supravegherii de stat privind respectarea normelor ce țin de evidența rețelelor edilitare revine organelor de control	Se acceptă

		listate în anexa la Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, care exercită atribuțiile de control în conformitate cu legea citată. Prin urmare, norma menționată se va exclude din proiectul de lege.	
	5	Conex, remarcăm că potrivit art. 17 alin. (1) din proiect ținerea Registrului de evidență a rețelelor edilitare este supusă controlului intern și extern. <i>Controlul extern</i> privind crearea, ținerea, reorganizarea și lichidarea Registrului se exercită <i>de către autoritatea administrației publice abilitată prin lege</i>. Totodată, reieșind din prevederile art. 11 alin. (2) lit. f) din proiect, Agenția de Geodezie, Cartografie și Cadastru, în calitate de posesor, efectuează controlul extern privind ținerea Registrului. În acest context, opinăm despre necesitatea revizuirii art. 17 alin. (1) din proiect și stabilirea unor norme exprese privind autoritatea administrației publice care exercită <i>controlul extern</i> privind crearea, ținerea, reorganizarea și lichidarea Registrului, or din prevederile menționate nu reiese că această autoritate este posesorul Registrului - Agenția de Geodezie, Cartografie și Cadastru. De asemenea, reieșind din prevederile art. 11 alin. (2) din proiect, Agenția de Geodezie, Cartografie și Cadastru nu realizează controlul intern privind ținerea Registrului. Astfel, nu există o claritate cu privire la acest aspect. În aceeași ordine de idei, notăm că la art. 17 alin. (2) din proiect se utilizează termenul „<i>organ de control</i>”, care potrivit Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat are semnificație diferită și oferă o altă împuternicire decât cea expusă în proiect. În concluzie, cu referire la cele expuse <i>supra</i>, considerăm necesară revizuirea art. 17 alin. (1), (2) din proiect în vederea stabilirii unor norme certe referitor la autoritățile administrației publice care exercită controlul intern și extern privind ținerea Registrului, precum și împuternicirile acestora în procesul de efectuare a controalelor.	S-a redactat
	6	La art. 12 alin. (1) din proiectul de lege vor fi concretizate autoritățile administrației publice vizate, or formula utilizată este incertă și interpretabilă.	Se acceptă
	7	Subsecvent, în nota informativă la proiectul de lege se vor evidenția reglementările în vigoare, care creează impedimente în aplicarea cadrului normativ, și elementele noi ale proiectului care vor asigura o aplicabilitate mai eficientă.	Se acceptă
Agenția Proprietății Publice <i>(nr. 05-03-4456 din 05.07.2024)</i>	1	În limita competențelor funcționale, comunică lipsa obiecțiilor. Totodată, Agenția a expediat proiectul de hotărâre spre consultare S.A. „Rețelele Electrice de Distribuție Nord”, S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, S.A. „Termoelectrica”, S.A. „Moldtelecom”, astfel, solicităm să se țină cont de poziția acestora la definitivarea proiectului. <i>(avizele se anexează)</i>	Se acceptă
S.A Rețelele Electrice de Distribuție Nord <i>(nr. STR-06/1085 din 27.06.2024)</i>	1	Administrația S.A. „RED-Nord” Vă informează că inițiativa de înregistrare a obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară este binevenită, și de asemenea realizăm faptul că implementarea prevederilor expuse în prezentul proiect de hotărâre implică oportunități în cadrul rețelelor electrice, respectiv va asigura monitorizarea eficientă a rețelelor edilitare. Însă ținem să menționăm că întocmirea actelor necesare înregistrării obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară din gestiunea operatorului sistemului de distribuție, date utilizate în scopul instituirii Registrului de evidență a rețelelor edilitare, va duce la cheltuieli semnificative în cadrul Societății. De asemenea suntem de părerea că implementarea prevederilor prezentei legi va influența negativ asupra rețelelor electrice care nu se află în gestiunea operatorului sistemului de distribuție, însă sunt deservite și utilizate de către acesta.	

		Administrația S.A. „RED-Nord” intervine și cu unele propuneri privind efectuarea unor modificări a prezentei legi: Art. 2. Noțiuni principale <i>rețele edilitare</i> – sunt utilități tehnice (subterane și supraterrane) de interes public sau comun, precum și utilități tehnice industriale din spațiul urban, rural. S.A. „RED-Nord” deține rețele electrice atât în spațiul urban, cât și în spațiul rural. Art. 5. Subiecții și obiective de evidență (3) Obiecte de evidență a registrului sunt: a) <i>rețelele electrice;</i> i. <i>stații, linii de rețea de transport și distribuție de înaltă, medie și joasă tensiune, ...;</i> ii. <i>instalații electrice de distribuție, cum ar fi: puncte de distribuție 10kV, posturi de transformare 10/0,4kV, cutii de cablu, panouri de distribuție de intrare în blocurile locative, panouri de distribuție și evidență, panouri de evidență, instalații de împământare și altele;</i> iii. <i>cabluri subterane de 0,4kV, 6kV, 10kV, 35kV și 110kV;</i>	S-a redactat
FREE-NORD (nr. 06-600 din 27.06.2024)	1	S.A. „FEE-Nord”, comunică că nu are careva obiecții/propuneri asupra proiectului menționat supra.	Se acceptă
TERMO ELECTRICA (nr.79/5535 din 26.06.2024)	1	La art.2: 1) La noțiunea entitate publică nu este clar ce înseamnă instituție publică și cine anume cade sub noțiunea în cauză. Mai mult, această noțiune este utilizată în Legea integrității nr.82/2017, care prevede: „entitate publică -persoană juridică cu statut de: a) autoritate publică, autoritate centrală, autoritate publică centrală de specialitate, autoritate publică locală, precum și structura organizațională de pe lângă sau din sfera de competență a acestora; b) autoritate, instituție, orgn, organizație, oficiu sau agenție de stat, autonomă, independentă, de autoadministrare și/sau de reglementare; d) întreprindere de stat sau municipală, societate pe acțiuni în care statul deține pachetul majoritar de acțiuni”. Reieșind din cele expuse, noțiunea respectivă urmează a fi revizuită. 2) La noțiunea zonă de protecție a rețelei edilitare propunem de a completa după sintagma de exploatare cu sintagma ”<i>de reparație, de reconstrucție</i>”. Această modificare este necesară pentru a aduce în concordanță cu noțiunile utilizate în Legea nr.92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.	Se utilizează noțiunea reeșind din tematica actului normativ
	2	La art. 3 alin. (2) de a substitui sintagma de excavare a pământului cu sintagma de construcție/reconstrucție. Această modificare este necesară, pentru a asigura protecția și funcționării fiabile a rețelelor edilitare, în vederea evitării punerii în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului, inclusiv prin reglementarea unor interdicții și restricții privind regimul construcțiilor, efectuarea lucrărilor și accesul persoanelor în zonele de protecție a rețelelor edilitare.	Se acceptă
	3	La art. 5. 1) alin.(1) de a substitui textul „Republica Moldova și unitățile ei administrativ-teritoriale” cu sintagma „statul și unitățile administrativ-teritoriale”, 2) alin.(3): - lit.a) - d) propunem să se analizeze noțiunile cu cele utilizate în textul Legii nr.107/2016 cu privire la energia electrică, Legii nr.108/2016 cu privire la gazele	S-a redactat S-a redactat

		naturale, Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare; - - lit.e): - de a modifica denumirea „rețelele de termoficare” cu „rețelele termice”, conform noțiunii utilizate în Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării; - lit.i. de a substitui textul „conducte magistrale” cu textul „rețele termice primare”; - lit.ii. de a substitui textul „rețeaua de distribuție” cu textul „rețele termice secundare”; - lit.iii.Nu este clar ce se are în vedere prin textul „conductele auxiliare care se regăsesc pe traseele de conducte”. Pentru a nu crea interpretări este necesar o reformulare a prevederii respective; - lit.iv Nu este clar ce înseamnă „instalații de măsurat cu termometre și manometre etc.” Pentru a nu crea interpretări este necesar o reformulare a prevederii respective. - 3) la alin. (4) nu sunt menționate rețelele termice.	
	4	La art. 9 nu este clar, cine sunt „entitățile publice responsabile pentru rețelele edilitare” care vor finanța activitățile ce țin de crearea datelor în format digital, de menținerea și dezvoltarea serviciilor de rețea și partajarea lor, precum și recuperarea acestor cheltuieli.	Este noțiunea de entitate publică
	5	La art.10. alin.(4): 1) lit.d), e) de a substitui abrevierea „UAT” cu sintagma „unității administrativ-teritoriale”; 2) 2) la lit.g) de a substitui cuvântul „nașterea” cu cuvântul „proveniența” , la orice formă gramaticală.	Se acceptă
	6	Nu este stipulat numărul Articolul din Capitolul IV, și în continuare numerele Articolelor sunt greșite.	S-a redactat
	7	La Capitolul IV: 1) alin.(1) și (10) de a substitui cuvântul „registratorul” cu cuvântul „operatorul” , la orice formă gramaticală, reieșind din noțiunile prezentate în Art.2 din proiectul Legii; 2) alin. (2) de a substitui cuvântul „subpunct” cu cuvântul „alineat”.	Se acceptă
	8	La art.15 Accesul la informație, alin.(3) după sintagma „autoritățile publice” de suplinit cu textul „persoană juridică care prestează servicii publice”.	Se acceptă
MOLDTELECOM (01-10-01/5339 din 04.07.2024)	1	Proiectul de act normativ supus examinării are drept scop de a reglementa evidența, obiectele de evidență, disponibilitatea datelor privind rețelele edilitare create de entitățile publice și de terți, statutul Registrului de evidență a rețelilor edilitare, crearea, ținerea, reorganizarea și lichidarea acestuia, drepturile, obligațiile și responsabilitatea posesorului și deținătorului Registrului. Proiectul prevede că, de la data intrării în vigoare a legii cu privire la evidența rețelilor edilitare, se abrogă Legea nr.150/217 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 277-288, art. 483). Din analiza comparativă a actului normativ în vigoare Legea nr. 150/2017 și a noii Legi cu privire la evidența rețelilor edilitare, constatăm că normele care urmează a fi introduse vor avea un efect benefic pe termen lung în momentul implementării în practică a actului, fapt ce va facilita o mai bună gestionare și planificare a rețelilor edilitare, reducând riscurile de avarii sau de întrerupere a serviciilor esențiale. Totuși, în aspectul prevederilor art.5 alin.(3) lit.f) din proiectul actului normativ, care prevede că rețelele de telecomunicații sunt obiecte de evidență, SA Moldtelecom, în scopul utilizării	Se acceptă
			S-a redactat

		terminologiei din legislația de specialitate, consideră oportun de a înlocui sintagma <i>rețelele de telecomunicații</i> cu <i>rețele de comunicații electronice</i>. De asemenea, SA Moldtelecom a analizat prevederile capitolului IV alin. (6) din proiect și menționează că la înregistrarea drepturilor asupra rețelei edilitare pot surveni dificultăți în cazul în care o parte din documentele necesare pentru înregistrare, menționate în art. 10 a proiectului, pot lipsi sau pot fi deteriorate din cauza timpului îndelungat de păstrare, din care cauză, autorului proiectului trebuie să identifice o alternativă de înregistrare în această situație. În concluzia celor enunțate supra, SA Moldtelecom, consideră că proiectul actului normativ poate fi transmis spre consultările ulterioare pentru aprobare, cu ajustarea aspectelor specificate în prezenta Opinie.	Urmează de asigurat conformitatea actelor Se acceptă
Agencia Servicii Publice (scr. nr. 01/1360 din 08.07.2024)	1	Comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor	Se acceptă
Agencia de Guvernare Electronică (nr.scr. 24/3007-119 din 02.07.2024)	1.	În art.2: 1) Se va exclude definiția noțiunii „arhiva electronică”, deoarece aceasta nu este utilizată în cuprinsul proiectului de lege. 2) Noțiunea „Registrul de evidență a rețelelor edilitare” se va revizui în corelare cu noțiunea „registru” din art.3 al Legii nr.71/2007 cu privire la registre. În acest sens, se propune următoarea redacție a noțiunii respective: „Registrul de evidență a rețelelor edilitare - totalitatea informațiilor documentate privind rețelele edilitare, ținute într-un sistem informațional, organizat în conformitate cu cerințele stabilite de cadrul normativ;”.	Se utilizează Se acceptă
	2.	În art. 6 sbp.3) propunem substituirea cuvântului „elaborarea” cu cuvântul „aprobarea”, deoarece sarcina elaborării cadrului normativ în domeniul cadastrului bunurilor imobile îi revine Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru.	Se acceptă
	3	Recomandăm completarea Capitolului II cu atribuțiile din domeniul evidenței rețelelor edilitare a autorității administrative centrale în domeniul cadastrului bunurilor imobile.	Se acceptă
	4.	În pct. 9 alin. (1) cuvântul „digital” se va substitui cu cuvântul „electronic”.	Se acceptă
	5.	În art.10: 1) În alin.(1) cuvintele „un sistem informațional de stat” se vor substitui cu cuvintele „o resursă informațională de stat”. 2) Similar argumentelor aduse la pct.2 sbp.1) din prezentul aviz, recomandăm autorului evitarea unei reglementări excesive la nivel de lege a setului de date descriptive și a normelor tehnice ale RERE de la alin.(2), (6) – (8) ale art.10, urmând ca aceste aspecte să se regăsească în viitorul concept al sistemului informațional în care se va ține registrul menționat.	Se acceptă S-a redactat
	6.	În art.11: 1) Ținând cont de prevederile art.11 alin.(2) lit.a) din Legea nr.71/2007 cu privire la registre, în alin.(2) cuvintele „asigură condițiile organizatorice și financiare” se vor substitui cu textul „asigură condițiile juridice, organizatorice și financiare”. 2) Propunem completarea alin.(2) și (3) ale art.11 cu litera i) cu următorul conținut: „i) exercită alte atribuții stabilite de cadrul normativ din domeniul informatizării și al resurselor informaționale de stat.”;	Precizare Considerăm că tipul seturilor de date și conținutul minim a informației atributive să fie reglementat prin lege

		3) Pornind de la denumirea art.11, în corelare cu art.11 din Legea nr.71/2007, se impune completarea articolului menționat cu norma care ar stabili registratorii, furnizorii și destinatarii datelor RERE.	
	7.	În concordanță cu art.9 lit.e) din Legea nr.71/2007, în art.12 alin.(3) cuvintele „Titularii de drepturi ai rețelelor edilitare” se vor substitui cu cuvintele „Furnizorii de date ai Registrului de evidență a rețelelor edilitare”.	Se acceptă
	8.	Luând în considerare norma art.19 alin.(1) din Legea nr.71/2007, conținutul art.13 se va expune cu următorul conținut: „Articolul 13. Modul de ținere a Registrului Modul de ținere a Registrului de evidență a rețelelor edilitare se stabilește în regulamentul registrului respectiv aprobat de către Guvern.”.	Se acceptă
	9.	În pct.13: 1) în alin.(10) cuvintele „în arhiva digitală a” se va substitui cu cuvintele „în arhiva”, iar textul „în format digital sau în copii scanate, autenticitatea lor fiind confirmată prin semnătura electronică a registratorului sau a persoanei care a perfectat copiile” se va substitui cu textul „în format electronic, inclusiv, după caz, prin păstrarea copiilor scanate ale documentelor depuse pe suport de hârtie, autenticitatea lor fiind confirmată prin semnătura electronică a registratorului sau, după caz, a persoanei care a perfectat copiile.”; 2) Pornind de la faptul că rețelele edilitare se vor înregistra electronic în registru, din alin.(13) se va exclude textul „, care trebuie să fie inclusă în condica de cereri”, or, data depunerii cererii va putea fi înregistrată în format electronic în RERE, astfel încât nu se impune ținerea unei condici de cereri.	Se acceptă
	10	În concordanță cu art.6 alin.(4) din Legea nr.142/2008 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, art.14 alin.(3) se va completa, după cuvintele „sistemele informaționale”, cu cuvintele „de stat”.	Se acceptă
	11	În art. 12 alin. (3) cuvântul „digital” se va substitui cu cuvântul „electronic”.	Se acceptă
	12	Propunem excluderea din art. 17 a alin. (2)-(4), urmând ca aspectele respective să se regăsească în regulamentul privind modul de ținere a RERE, ce va fi aprobat de către Guvern.	Normele țin de subiectul legii
Expertizare			
Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova (nr. 06/2/10583 din 27.06.2024)	1	Potrivit art. 25 alin. (1) al Legii integrității nr. 82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass mediei. În acest sens, în conformitate cu prevederile art. 25 alin. (3) lit. a), art. 28 alin. (4) al legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate. Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări. Urmare celor expuse, solicităm respectuos expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitivat, pentru efectuarea expertizei anticorupție.	Se acceptă
Ministerul Justiției	1	Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit notei informative, legislația în vigoare este depășită și inadecvată pentru a aborda problemele actuale, iar necesitatea actualizării legii în domeniul	S-a completat

(nr. scr. 04/2-6384 din 09.07.2024)	rețelelor edilitare este imperativă având în vedere evoluțiile tehnologice. Astfel, lipsa unui sistem informatic unic și uniformizat de evidență a tuturor rețelelor inginerește reprezintă o problemă majoră în gestionarea și coordonarea infrastructurii de către operatorii de rețea. Fără un sistem unificat și centralizat, există riscul dificultăților în localizare, suprapunerilor de rețele din diferite categorii, erori etc. Un sistem integrat ar facilita planificarea lucrărilor, protejarea rețelelor existente și a dreptului de posesie al operatorilor de rețele și eficientizarea resurselor. Raționamentele expuse de inițiator în notă nu reflectă cu claritate motivul elaborării actului normativ respectiv și abrogarea <i>Legii nr. 150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară</i>. La fel, argumentele autorului proiectului expuse în nota de fundamentare nu conține o analiză a prevederilor existente în legislație și problemele ce trebuie soluționate, obiectivele urmărite și soluțiile propuse pentru implementarea noului act normativ în raport cu legea abrogarea căreia se dorește. Or, din conținutul proiectului deducem că, obiectul de reglementare al legii respective este <u>evidența rețelelor edilitare în Registrul de evidență a rețelelor edilitare</u>, care potrivit art. 10 din proiect, <i>reprezintă punctul unic de evidență a rețelelor edilitare</i>. Dispozițiile de conținut ale proiectului conțin reglementări generale în ceea ce privește instituirea și ținerea Registrului, subiecții raporturilor juridice a Registrului, regimul juridic al datelor din Registrul. Mai mult, atenționăm că, autorul proiectului nu a argumentat care va fi perioada de tranziție reglementată în art. 20 din proiect, or, stabilirea unei perioade incerte pentru crearea Registrului poate genera eventual aceleași probleme privind implementarea legii care au fost sesizate de autor ca motiv pentru elaborarea noului act normativ care va reglementa evidența rețelelor edilitare în Registrul de evidență a acestora. Subsidiar, prin raportare la prevederile art. 48 alin. (3) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>, semnalăm că, în dispozițiile tranzitorii <u>se indică, după caz, perioada de tranziție necesară</u> implementării dispozițiilor actului normativ și perioada necesară pentru aducerea legislației în conformitate cu noile norme juridice În aceeași ordine de idei, subliniem că unele dispoziții din proiectul supus analizei sunt de natură să aducă atingere cerințelor vizând calitatea legislației și care impune fundamentarea soluțiilor legislative propuse, pentru o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Prin urmare, nota de fundamentare la proiectul actului normativ urmează a fi reconsiderată, argumentele fiind ajustate la proiectul respectiv. Or, în cazul apariției unor eventuale neclarități la interpretarea și aplicarea noilor prevederi, argumentele inserate în nota informativă ar permite să se atingă atât scopul limitării discreției celor care vor interpreta actul, dar și scopul ca actul normativ să fie aplicat și relațiilor sociale care se vor naște pe viitor și de care, evident, nu putea să țină cont autorul actului normativ. Prin conținutul său proiectul conține reglementări care nu sunt sistematizate după obiectul de reglementare, și care necesită a fi reformulate conceptual prin prisma <i>Legii nr. 71/2017 cu privire la registre</i>, care reglementează modul de instituire, înregistrare, ținere, reorganizare și lichidare a registrelor; raporturile juridice care apar în procesul instituirii, înregistrării, ținerii, reorganizării și lichidării registrelor. Pe plan redacțional în raport cu normele de tehnică legislativă și a cerințelor de calitate a actului normativ, semnalăm că, proiectul actului normativ nu corespunde cerințelor de calitate și a principiului coerenței, consecutivității și predictibilității normelor juridice.	S-a redactat S-a redactat S-a redactat S-a redactat
--	--	---

	Prin urmare, semnalăm necesitatea revizuirii substanțiale a proiectului prin prisma normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative prevăzute de <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>. Cu titlu de observație generală asupra proiectului, remarcăm că gruparea elementelor structurale ale proiectului se va face respectând succesiunea logică a soluțiilor propuse pentru fiecare capitol. La utilizarea abrevierilor se va ține cont că, în conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. i) al <i>Legii nr. 100/2017</i>, exprimarea prin abrevieri (prescurtări) a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire.	S-a redactat
2	La Capitolul I din proiect, remarcăm că, Dispozițiile generale nu respectă structura acestor prevederi în raport cu prevederile art. 45 din <i>Legea nr. 100/2017</i>. În ceea ce privește noțiunile semnificația cărora se propune atenționăm că, necesitatea definirii unor termeni apare în situația în care sunt folosiți în cuprinsul unui act normativ, termeni care pot avea un sens ambiguu. Din motive de claritate juridică, în cazul, când un termen are mai multe sensuri, dar trebuie înțeles numai într-unul singur sau atunci când, în înțelesul actului respectiv, sensul normal care îi este atribuit termenului în cauză este restrâns sau extins. Definiția nu trebuie să fie contrară sensului obișnuit al termenului. De asemenea, dacă în cuprinsul unui articol se utilizează un termen sau o expresie care are în contextul actului normativ un alt înțeles decât cel obișnuit, înțelesul specific al acesteia trebuie definit în cadrul unui alineat subsecvent. Totodată nu este clară intenția autorului de a completa actul normativ cu unele noțiuni, care nu se regăsesc în conținutul actului normativ respectiv (a se vedea <i>arhiva electronica, operator</i>). La art. 3, textul preconizat pentru alin. (2) nu poate fi identificat ca <u>scopul</u> evidenței rețelelor edilitare. La art. 5 semnalăm că norma este incertă și nu acoperă întreaga problematică a relațiilor sociale ce reprezintă obiectul de reglementare. Astfel, subiecții de evidență în sensul proiectului și în raport cu obiectele de evidență sunt furnizorii datelor Registrului. La fel, obiectele de evidență a Registrului (art. 5 alin. (2)) ca obiecte informaționale pasibile înregistrării în Registru. Prin urmare, se impune introducerea acestor reglementări în capitolul care reglementează Registrul de evidență al rețelelor edilitare. Totodată, autorul proiectului urmează cu o suficientă precizie și claritate să identifice care sunt obiectele de evidență în raport cu soluțiile propuse la art. 5 alin. (2) și (3). În context reiterăm observația privind revizuirea substanțială a prevederilor proiectului prin prisma <i>Legii nr. 71/2017 cu privire la registre</i>. Complementar la art. 5 atenționăm că, textul propus la alin. (5) nu conferă claritate și previzibilitate normei în ceea ce privește conținutul actului normativ care urmează a fi aprobat ulterior de Guvern.	S-a modificat S-a modificat S-a modificat S-a modificat S-a modificat S-a redactat
3	La Capitolul II la art. 6 pct. 3) cuvintele „actelor legislative și normative” se vor substitui cu cuvintele „actelor normative”, deoarece noțiunea de „acte normative” este una generică, care înglobează și actele legislative. La art. 9 atenționăm că, normele în redacția propusă sunt inacceptabile, fiind lipsite de claritate în ceea ce privește activitățile a căror finanțare se menționează (activități ce țin de asigurarea evidenței rețelelor edilitare), la fel fiind lipsit de previzibilitate și textul privind entitățile publice responsabile pentru rețelele edilitare. Se impune, prin urmare, revederea și reconsiderarea normei din care să reiasă cu claritate intenția de reglementare.	Se acceptă S-a redactat

4	La Capitolul III, textul prevăzut la art. 10 alin. (2) este lipsit de precizie în ceea ce privește modul de instituire a registrului, or, expresia „evidențele rețelelor edilitare stabilite și menținute” nu este clară.	S-a redactat
	La art. 11, semnalăm că, furnizorii datelor Registrului și Destinatari ai datelor din Registru nu sunt incluși și nu se regăsesc în lista subiecților raporturilor juridice a Registrului.	S-a redactat
	La art. 12 normele propuse sunt conceptual discutabile. Astfel, la alin. (1) remarcăm că, norma este ambiguă în ceea ce privește instituirea unor obligații pentru susținerea procesului creării și ținerii Registrului. Mai mult, atribuțiile Posesorului și a Deținătorului expuse în art. 11 includ și astfel de atribuții.	S-a redactat
	La fel, nu este acceptabilă soluția propusă la alin. (2) prin prisma art. 11. Or, obligațiile Titularilor de drepturi ai rețelelor edilitare după conținutul lor nu pot fi incluse în articolul respectiv.	S-a redactat
	La art. 15 pentru corectitudinea exprimării recomandăm reformularea sintagmei „sunt suportate pe seama mijloacelor bănești din bugetul de stat”. Totodată, textele prevăzute la alin. (2) și (3) necesită a fi revizuite, în scopul asigurării unei clarități în ceea ce privește serviciile care vor fi prestate și pentru care vor fi ulterior aprobate tarife în modul stabilit de Guvern.	S-a redactat
5	La Capitolul IV menționăm că, sistematizarea elementelor structurale nu corespunde cerințelor art. 51 și 53 din <i>Legea nr. 100/2017</i> . Referitor la conținutul normelor propuse, se impune necesitatea reformulării întregului capitol, în scopul redării unei clarități a procedurii de înregistrare primară la cerere a rețelei edilitare. În context recomandăm ordonarea consecutivă a normelor ce reglementează procedura de înregistrare a dreptului de proprietate asupra rețelei edilitare și înregistrarea rețelei edilitare.	S-a redactat
	Subsidiar la alin. (13) pentru a asigura o exprimare tipic normativă a textului propus, recomandăm utilizarea expresiei „efecte juridice” și nu „consecințe juridice”.	S-a redactat
6	La Capitolul V textul preconizat pentru alin. (2) al art. 14 nu corespunde conținutului art. 14 privind transparența datelor Registrului. Mai mult, accesul la informația din Registru este obiectul art. 15 din proiect.	S-a redactat
	La art. 15 semnalăm că, normele alin. (4) în redacția propusă nu cadrează cu prevederile alin. (1) al aceluiași articol, fapt pentru care se impune revizuirea acestora.	S-a redactat
	La art. 12 alin. (2) atenționăm că, cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia este <i>Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018</i> .	S-a redactat
7	La Capitolul VII, se va ține cont de prevederile art. 48 din <i>Legea nr. 100/2017</i> , or, legiuitorul a stabilit expres că, (1) <i>Dispozițiile tranzitorii ale actului normativ cuprind măsurile ce se instituie cu privire la continuarea raporturilor juridice născute în temeiul vechilor reglementări care urmează a fi abrogate sau înlocuite de noul act normativ.</i> (2) <i>Dispozițiile tranzitorii trebuie să asigure, pe o perioadă determinată, corelarea noilor reglementări cu cele ale actelor normative preexistente, menținerea temporară a unor situații juridice născute în temeiul vechilor reglementări și, după caz, să asigure modificarea altor acte normative.</i> (3) <i>În dispozițiile tranzitorii se indică, după caz, perioada de tranziție necesară implementării dispozițiilor actului normativ și perioada necesară pentru aducerea legislației în conformitate cu noile norme juridice.</i>	S-a redactat

	Pentru raționamentele expuse supra, se impune revizuirea conceptuală a normelor Capitolului VII, cu respectarea principiului predictibilității normelor juridice și anume acelea care privesc modul de receptare a conținutului actului normativ de către corpul social, în sensul de înțelegere a acestora. Cu referire la jurisprudență, Curții Europene a Drepturilor Omului care de nenumărate ori a subliniat importanța asigurării accesibilității și previzibilității legii, menționăm că, norma juridică trebuie să fie clară, inteligibilă, întrucât cei cărora li se adresează trebuie nu doar să fie informați în avans asupra consecințelor actelor și faptelor lor, ci să și înțeleagă consecințele legale ale acestora. În caz contrar, principiul <i>nemo censetur ignorare legem</i> nu ar mai putea fi aplicat, ceea ce ar avea grave consecințe asupra securității raporturilor sociale, a existenței societății în general.	
--	--	--

Director general

Ivan DANII

Ex: L. Mindov
Tel. 022 88-12-52